

Щоденний звіт № 194/2020

від 15 серпня 2020 року¹

Короткий виклад

- У Донецькій та Луганській областях не зафіксовано жодного порушення режиму припинення вогню.
- Місія продовжувала здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського.
- СММ зафіксувала переміщення автоколони у межах ділянки розведення в районі Станиці Луганської, а також присутність людей у нічний і вечірній час на двох інших ділянках розведення.
- Місія виявила озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення в невідконтрольних урядові районах Луганської області.
- Поблизу міжнародного кордону з Російською Федерацією, де немає контрольних пропускних споруд, безпілотний літальний апарат СММ дальнього радіуса дії зафіксував у вечірній час 2 транспортні засоби, що стояли, а також людей, які увійшли та вийшли з України.
- Патрулі Місії відвідали 2 пункти пропуску на кордоні в невідконтрольних урядові районах Донецької області.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення технічного обслуговування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури та забезпечення їхнього функціонування.
- Місія і далі спостерігала за ситуацією, у якій на тлі спалаху COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на контрольному пункті в'їзду-виїзду в Луганській області.
- СММ здійснювала моніторинг масових зібрань у Харкові та Києві, пов'язаних із ситуацією в Білорусі.
- Свободу пересування Місії і далі обмежували, зокрема в Хорошові, Мар'янівці та Бессарабці (район, що не контролюється урядом, біля міжнародного кордону з Російською Федерацією)*.

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 14 серпня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

Порушення режиму припинення вогню^{2,3}

Ушосте від початку систематичного збору даних СММ не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях⁴. За [попередній звітний період](#) Місія зафіксувала 36 порушень режиму припинення вогню в Донецькій області та 34 таких порушень у Луганській області. Минулого разу СММ не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню в обох областях у період із вечора 11 до вечора 12 серпня (див. [Щоденний звіт СММ від 13 серпня 2020 року](#)).

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня і до кінця звітної періоду СММ зафіксувала загалом 332 порушення режиму припинення вогню в Донецькій та Луганській областях (зокрема 63 вибухи, 2 невизначені боєприпаси, що пролетіли, 5 освітлювальних ракет і 262 черги та постріли).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої й Петрівської⁵

Увечері 13 серпня приблизно о 21:45 на ділянці розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) камера СММ, установлена поруч із пам'ятником князю Ігорю на південний-схід від мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська), зафіксувала переміщення колони із 13 транспортних засобів (зокрема 6 вантажівок) дорогою, що веде до мосту на південь у напрямку автошляху Р22.

Протягом дня 14 серпня на зазначеній ділянці розведення спостерігачі бачили 2 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») на південному краю нового прольоту мосту біля Станиці Луганської.

У ніч із 13 на 14 серпня на ділянці розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії зафіксував людину на колишній позиції Збройних сил України у південно-східній частині н. п. Катеринівка (підконтрольний урядові, 64 км на захід від Луганська), орієнтовно за 1,1 км на східно-південний схід від північно-західного кута ділянки розведення.

Упродовж дня 14 серпня біля блокпоста збройних формувань південніше зазначеної ділянки розведення команда Місії бачила 4 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»); двоє з них, за спостереженнями СММ, зайшли на ділянку розведення, пройшли близько 350 м на північ углиб ділянки, а згодом повернулись.

² Протягом звітної періоду СММ не зафіксувала порушень режиму припинення вогню, тому у цьому звіті немає діаграми з динамікою порушень режиму припинення вогню та відповідної мапи.

³ Упродовж звітної періоду камери СММ у Березовому, Петрівському та поблизу Широкиного не функціонували.

⁴ СММ здійснює систематичний збір даних починаючи з 1 березня 2015 року. Інформація про попередні порушення режиму припинення вогню відображена у щоденних звітах, опублікованих до цієї дати.

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

Того ж дня за межами ділянки розведення, приблизно за 500 м на південь від її південного краю команда СММ бачила 15 робітників із вантажівкою, екскаватором-навантажувачем, паровим котком, грейдером, міні-фургоном і трактором з установкою для копання траншей, які розрівнювали й посипали щебнем ґрунт на обох смугах автошляху Т1316 та виконували земляні роботи, як повідомлялося, для прокладання кабелів зв'язку.

Увечері 13 серпня на ділянці розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував людину на колишній позиції Збройних сил України біля південно-західного кута ділянки, а також ще 3 людей на колишній позиції збройних формувань неподалік південно-східного кута ділянки.

14 серпня, здійснюючи моніторинг поблизу західної околиці Петрівського, спостерігачі бачили 2 членів збройних формувань (вочевидь озброєних) в одязі військового типу, які котили ручний візок із пластиковим циліндричним контейнером (близько 100 л), а також 2 автомобілі з одним і трьома людьми у салоні відповідно (усі в одязі військового типу), що їхали зі сходу на захід автошляхом між Петрівським і н. п. Вікторівка (непідконтрольний урядові, 42 км на південний захід від Донецька). Зі своєї позиції поблизу н. п. Богданівка (підконтрольний урядові, 41 км на південний захід від Донецька) команда СММ бачила стовп білого диму приблизно за 3–4 км на південний схід (за оцінкою, за межами ділянки розведення).

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього. Місія виявила озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення в непідконтрольних урядові районах Луганської області, а також озброєння, розміщене за лініями відведення, однак за межами виділених місць зберігання озброєння в підконтрольних і непідконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей (детальніше див. таблиці нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

Місія виявила бойові броньовані машини в підконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей, зокрема в житлових секторах (детальніше див. таблицю нижче).

13 серпня орієнтовно за 4 км на південь від н. п. Набережне (непідконтрольний урядові, 77 км на південь від Донецька) БПЛА СММ середнього радіуса дії вперше зафіксував нещодавно вирите подовження траншеї (протяжністю приблизно 110 м; не видно на знімках від 20 квітня), яка, за оцінкою, належить збройним формуванням.

Зусилля СММ зі сприяння технічному обслуговуванню та забезпеченню функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення підготовки до будівельних робіт на південь від південного краю ділянки розведення в районі

⁶ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Золотою (див. вище), а також неподалік н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), на південь від мосту в н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська).

СММ також продовжувала сприяти встановленню режиму припинення вогню та здійснювати моніторинг його дотримання для уможливлення видалення рослинності, здійснення огляду й технічного обслуговування на залізничних коліях біля н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська), а також ремонту ліній електропередачі поблизу Веселої Гори, н. п. Золоте-5 (Михайлівка; непідконтрольний урядові; 58 км на північний захід від Луганська) та н. п. Верхньоторецьке (підконтрольний урядові, 23 км на північний схід від Донецька).

Крім того, Місія і далі сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення ремонту об'єктів системи водопостачання поблизу н. п. Південне (кол. Ленінське; підконтрольний урядові, 40 км на північний схід від Донецька), н. п. Ящикове (непідконтрольний урядові, 46 км на захід від Луганська) та біля н. п. Паньківка (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), а також для здійснення технічного обслуговування шламонакопичувача неподалік н. п. Залізне (кол. Артемово; підконтрольний урядові, 42 км на північний схід від Донецька).

СММ продовжувала сприяти забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька) і здійснювати моніторинг безпекової ситуації поблизу насосної станції біля н. п. Василівка (непідконтрольний урядові, 20 км на північ від Донецька).

Прикордонні райони, які не контролюються урядом

Упродовж дня 13 серпня, здійснюючи моніторинг у пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Маринівка (78 км на схід від Донецька) протягом близько 45 хвилин, члени патруля СММ бачили, що з України виїхали 10 автомобілів (один з українськими номерними знаками, шість із російськими та три з табличками «ДНР»), 2 вантажівки (одна з українськими номерними знаками та ще одна з табличками «ДНР»), 4 міні-фургони (один з українськими номерними знаками та три з російськими), а також 1 автобус (з табличками «ДНР», приблизно 50 пасажирів (жінок і чоловіків різного віку)). У той самий проміжок часу спостерігачі бачили, що в Україну в'їхали 15 автомобілів (один з українськими номерними знаками, шість із російськими та один із литовськими, а також сім із табличками «ДНР»), 2 вантажівки (одна з українськими номерними знаками та ще одна з табличками «ДНР»), 6 міні-фургонів (усі з табличками «ДНР») та пройшли 2 пішоходи (чоловік і жінка по 40–49 років).

Того ж дня члени патруля Місії зауважили, що пішохідний пункт пропуску на кордоні біля н. п. Улянівське (61 км на південний схід від Донецька) виявився закритим і що, за спостереженнями, нікого там не було.

Увечері 13 серпня о 22:54 приблизно за 5 км на східно-південний схід від н. п. Микишівка (59 км на південний схід від Луганська) БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував переміщення 3 транспортних засобів ґрунтовою дорогою в напрямку поля орієнтовно за 500 м на захід між міжнародного кордону, де немає

контрольно-пропускних споруд. Згодом БПЛА зафіксував, що двоє з цих транспортних засобів під'їхали до кордону й зупинились. Після цього кілька людей вийшли з цих транспортних засобів, пройшли до кордону та покинули Україну. Упродовж наступних 25 хвилин, за спостереженнями СММ, кілька людей увійшли в Україну, пройшли до одного з припаркованих транспортних засобів, а потім знову покинули Україну. О 23:29 БПЛА зафіксував, що всі транспортні засоби відправились із зазначеного району й попрямували ґрунтовими дорогами на захід, потім повернули на північ і прибули в н. п. Власівка (53 км на південний схід від Луганська) о 23:54.

Того ж вечора БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував вантажний потяг із 30 саморозвантажуваними вагонами приблизно за 3,5 км на східно-південний схід від н. п. Вознесенівка (кол. Червонопартизанськ; 65 км на південний схід від Луганська), який прямував на схід до кордону.

Заходи з протидії спалаху COVID-19 на КПВВ та відповідних блокпостах

У Луганській області СММ констатувала, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань південніше мосту біля Станиці Луганської функціонували.

Перебуваючи на КПВВ приблизно о 09:55 та 11:30, спостерігачі бачили загалом близько 18 пішоходів (жінок і чоловіків різного віку) у черзі на прохід до підконтрольних урядові районів і загалом приблизно 470 пішоходів (жінок і чоловіків різного віку) у черзі у протилежному напрямку.

Під час перебування на КПВВ чоловік (50–59 років) розповів членам патруля Місії, що він провів чергову ніч на ділянці розведення, оскільки не міг доказати, що проживав у непідконтрольних урядові районах Луганської області. За словами двох жінок (45–55 років), їх не пропустили до непідконтрольних урядові районів через те, що їх не було у списку осіб, прохід яким дозволено.

У Донецькій області команда СММ констатувала, що КПВВ біля н. п. Новотроїцьке (підконтрольний урядові, 36 км на південний захід від Донецька) та блокпост збройних формувань поблизу н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) функціонували. Здійснюючи моніторинг на КПВВ у період з 09:20 до 15:00, спостерігачі бачили близько 30 транспортних засобів і приблизно 15 цивільних осіб (жінок і чоловіків різного віку) у черзі в напрямку непідконтрольних урядові районів.

На блокпості збройних формувань поблизу Оленівки в період із 09:10 до 15:30 спостерігачі бачили 14 автомобілів і 3 автобуси (у кожному з яких перебувало приблизно по 50 пасажирів (жінок і чоловіків різного віку)), а також орієнтовно 50 пішоходів (жінок і чоловіків різного віку) у черзі в напрямку підконтрольних урядові районів. На усіх транспортних засобах були українські номерні знаки, а чоловік (60–69 років) у цивільному одязі заохочував водіїв лишити свої таблички «ДНР» у місці для зберігання на блокпості. Спостерігачі бачили, що до непідконтрольних урядові районів прямували 2 автомобілі (у салонах обох перебували маленькі діти) та 1 автобус (із приблизно 50 пасажирами (жінками й чоловіками різного віку)). Члени збройних формувань потім супроводжували автобус до непідконтрольного урядові Донецька.

Масові зібрання в Харкові та Києві

12 та 14 серпня в Харкові команда СММ здійснювала моніторинг мирних масових зібрань за участі близько 100 людей на майдані Свободи та 500 людей на вулиці Сумській відповідно. В обох випадках спостерігачі чули, що учасники (жінки й чоловіки різного віку) виступали з критикою ситуації в Білорусі.

13 та 14 серпня в Києві біля Посольства Республіки Білорусь в Україні на вул. Михайла Коцюбинського, 3, спостерігачі здійснювали моніторинг мирних масових зібрань за участі близько 300 та 20 людей відповідно, які виступали з критикою ситуації в Білорусі.

Місія продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Дніпрі та Чернівцях.

*Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 10 серпня 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- На тимчасовому блокпості орієнтовно за 3 км на схід від н. п. Хорошове (непідконтрольний урядові, 8 км на південь від Донецька) член збройних формувань (вочевидь озброєний) не пропустив патруль СММ, пославшись на «проведення операції в районі». Спостерігачі бачили на зазначеному блокпості 8 членів збройних формувань (усі вочевидь озброєні) у формі з написом «міліція» та зауважили, що здійснювалась перевірка всього пасажиро-транспортного потоку, який прямував із півночі на південь.
- На блокпості поблизу н. п. Бессарабка (непідконтрольний урядові, 85 км на південь від Донецька) член збройних формувань (вочевидь озброєний) сказав членам команди Місії, що проїзд далі не дозволений, після того, як спостерігачі не надали план патрулювання. Спостерігачі бачили там 5 членів збройних формувань (усі озброєні автоматами) та зауважили, що цивільним пішоходам і транспортним засобам дозволяли проходити/проїжджати.

- На блокпості приблизно за 3 км на північ від н. п. Мар'янівка (непідконтрольний урядові, 13 км південь від Донецька) 6 членів збройних формувань (у формі з написом «міліція») не пропустили патруль СММ. Причину надано не було.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів та через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
13.08.2020	2	реактивна система залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм)	на аеродромі в н. п. Переможне (19 км на південь від Луганська)	БПЛА дальнього радіуса дії
	1	протитанкова гармата (МТ-12 «Рапіра», 100 мм)		
	6	буксирувана гаубиця (Д-30 «Жаба», 122 мм — 4 од., Д-20, 152 мм — 1 од., «Мста-Б», 152 мм — 1 од.)		
	2	самохідна гаубиця (2С3 «Акація», 152 мм — 1 од., 2С1 «Гвоздика», 122 мм — 1 од.)		

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

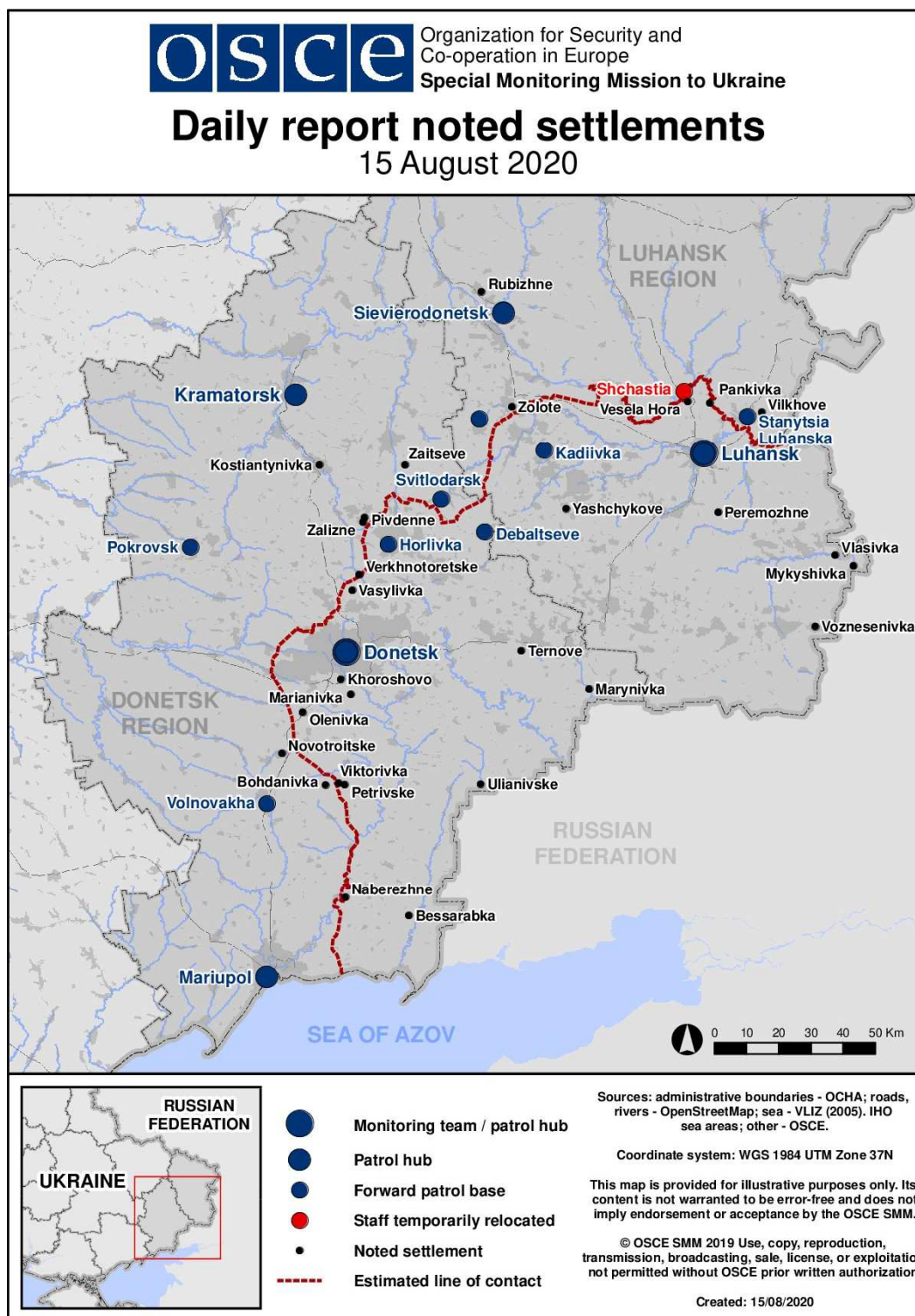
Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
12.08.2020	28	танк (Т-64)	на залізничній станції у н. п. Рубіжне (84 км на північний захід від Луганська) та поблизу неї (для ознайомлення з попередніми спостереженнями див. Щоденний звіт СММ від 13 серпня 2020 року)	БПЛА малого радіуса дії
	4	зенітний ракетний комплекс (9К35 «Стріла-10»)		
13.08.2020	2	зенітний ракетний комплекс (9К33 «Оса»)	на території об'єкту в н. п. Калинове (35 км на північ від Донецька)	
непідконтрольні уряду райони				
13.08.2020	2	танк (Т-72 — 1 од., Т-64 — 1 од.)	на аеродромі в н. п. Переможне (19 км на південь від Луганська)	БПЛА дальнього радіуса дії
	2	міномет (2Б11 «Сані», 120 мм — 1 од., 2Б14 «Піднос», 82 мм — 1 од.)		
	4	буксирований міномет (2Б9 «Волошка», 82 мм)		
	2	зенітний ракетний комплекс (9К33 «Оса» — 1 од., 9К35 «Стріла-10» — 1 од.)		
14.08.2020	9	танк (Т-64 — 6 од., Т-72Б — 3 од.)	поблизу полігона в н. п. Тернове (57 км на схід від Донецька)	патруль
	21	зенітний ракетний комплекс (9К35 «Стріла-10»)		
	3	міномет (невстановленого типу, 82 мм)		

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу у зоні безпеки⁷

Дата	К-ть	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
14.08.2020	1	бойова машина піхоти (БМП-2)	поблизу н. п. Зайцеве (62 км на північний схід від Донецька)	патруль
	1	бронетранспортер (МТ-ЛБ)	на залізничній станції в н. п. Костянтинівка (60 км на північ від Донецька)	
непідконтрольні уряду райони				
13.08.2020	–	нещодавно вирите подовження траншеї (протяжністю приблизно 110 м; не видно за знімках від 20 квітня)	поблизу н. п. Набережне (77 км на південь від Донецька)	БПЛА середнього радіуса дії

⁷ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Мапа Донецької та Луганської областей⁸

⁸ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри і передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів із безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. Місія використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).